

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 15 (186) КАСТРЫЧНІК 2014 ГОДА

Цытата нумара:

Дзе бы не быў парушаны мір, мір паўсюдна апынецца пад пагрозай

Франклін Рузвельт

НАША ЖЫЦЦЁ

ВОСЕНЬСКІ КІРМАШ З ТРАГІЧНЫМ ВЫПАДКАМ

18 кастрычніка ў Гарадку адбыўся традыцыйны восеньскі кірмаш, на якім жыхары Гарадка перш-найперш запасаліся гароднінай на зіму. Для аднаго з жыхароў гэты паход быў апошнім у жыцці.

Марозны ветраны суботні ранак не спыніў спажыўцоў, якія вырашылі на кірмашы запасціся дарамі прыроды на зіму. Пры афіцыйным адкрыцці кірмаша з 9 гадзін гандаль на ім віраваў значна раней. З гэтага часу пасля ўтварэння пешаходнай зоны на цэнтральнай плошчы і частцак вуліц Вароўскага і Савецкай кірмаш адбываўся на пачатку вуліц Валадарская і Савецкая ад дома №13.

Найбольшую цікавасць для спажыўцоў выклікала бульба, якая была шырока прадстаўлена на кірмашы. Кошт яе вагаўся ад 2 700 да 3200 рублёў за кілаграм. Бульбу прапаноўвалі як кааператыўныя, так і фермерскія гаспадаркі найперш з Гарадоцкага раёна.

Самы ж далёкі важ на кірмаш зрабілі фермеры з Вілейскага раёна, якія гандлявалі не толькі бульбай, капустай, морквай, часнаком, але і грэцкімі арэхамі па 40 тысяч за кілаграм.

У цяперашнім восеньскім гандлі былі прадстаўлены амаль усе прадпрыемствы раёна. Жыхары маглі набыць і цёплую прадукцыю "Ланатэкс", і тэкстыльныя вырабы Гарадоцкага прадпремства кацельных і цеплавых сетак, якое стала гаспадаром былога камбіната бытавога абслугоўвання.

Гарадоцкі райгаз прапаноўваў вельмі шырокі выбар почвы для самых разнастайных раслін, у тым ліку і торф для дачнікаў коштам 973 600 рублёў за 5 кубаметраў.

Актыўнае развіццё пчалярства ў раёне прывяло да таго, што мёд і яго спадарожныя прадукты былі шырока прадстаўлены, як ў аматарскім аб'яднанні пчаляроў, так і на гандлёвых месцах Гарадоцкай птушкафабрыкі, Гарадоцкага прафесійна-тэхнічнага каледжа і г.д. Кошт паўлітровага слоіка мёда вагаўся ад 40 да 47 тысяч рублёў.

Вялікі попыт у спажыўцоў выклікала жывая рыба: карп, амур, таўсталобік, карась, шчупак коштам па 21-25 тысяч рублёў. У выніку ўжо каля 10 гадзін супрацоўнік Гарадоцкага аб'яднання паляўнічых і рыбаловаў вылавіў мусіць апошняга амура вагой пад сем кілаграм.

Мусіць упершыню на кірмашы здарыўся і трагічны выпадак. Мужчына сталага ўзросту, набыўшы бульбу, не здолеў яе адвесці дадому, бо спынілася, як кажуць, сэрца. Прыбыўшыя на Хуткай дапамозе медыкі ўжо не мелі магчымасці выратаваць жыццё. Высвятленнем усіх абставін гэтай смерці напачатку кірмаша зараз займаюцца прпадстаўнікі міліцыі і следчага камітэта.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

НАШЫ ЗАРОБКІ

СТАНОВІМСЯ БЯДНЕЙШЫМІ ЗА ЖЫХАРОЎ З СУСЕДНІХ РАЁНАЎ

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў чарговыя дадзеныя аб стане заробкаў у рэгіёнах Беларусі. Гэтыя даныя засведчылі адставанне росту заробкаў у Гарадоцкім раёне ў параўнанні з суседнімі раёнамі Віцебшчыны.

Афіцыйныя даныя сведчаць, што ў жніўні месяцы сярэдні заробак у Беларусі дасягнуў 6 млн. 364 тысяч рублёў. У Віцебскай вобласці гэты пказчык склаў 5 млн. 692 тысячы рублёў – 88,5% ад сярэднерэспубліканскага ўзроўня. У Гарадоцкім раёне дадзены паказчык адзін з самых нізкіх у вобласці і складае толькі 4 млн. 533 тысячы рублёў або 78,8% ад сярэднеабласнога ўзроўня.

Афіцыйныя даныя сярэдняга заробку за месяц пачалі публікавацца з красавіка гэтага года. Тады сярэдні заробак у раёне складаў 4073 тыс. рублёў і адпаведна вырас за тры месяцы на 460 тысяч рублёў, дасягнуўшы ў доларавым эквіваленце -- 437 даляраў.

У суседніх раёнах з Гарадоцкім сярэднемесячныя заробкі выраслі за гэтыя тры месяцы наступным чынам: Віцебскім раёне з 4846 тысяч рублёў да 5598 тысяч рублёў або 540 даляраў; Полацкім раёне з 5155 тысяч руб да 5749 тыс. руб. або 554 даляры; Шумілінскім раёне з 4011 тыс. рубл. да 4768 тыс. рублёў або 460 даляраў.

З гэтых даных бачна, што па сярэдняму заробку Гарадоцкі раён у жніўні апярэдзіў і Шумілінскі раён, які ў красавіку адставаў у сярэднім заробку на 64 тысячы рублёў. Чаму так адбываецца раённыя ўлады ніякім чынам не тлумачаць.

Л. Антонаў

РЫНАК ПРАЦЫ

ПРАПАНУЮЦЬ МІЗЭРНЫЯ ЗАРОБКІ

У прапануемых вакансіях па Гарадоцкаму раёну заробкі звычайна ў два раза менш, чым сярэдні заробак па раёну. На пачатак кастрычніка ў рэспубліканскай базе вакансій па Гарадоцкаму раёну было 47 вакансій з прапануемым заробкам пераважна ад двух да трох мільёнаў рублёў.

На пачатак кастрычніка ў гэтай базе вакансій было ўсяго 117 працоўных месцаў. Пры гэтым найбольшую патрэбу ў працоўных, як увесь апошні час, мае філіял "Гарадоцкі лясгас" ААТ "Віцебскаблдрэў". Зараз патрэба філіяла складае 48 рабочых рук. Прадпрыемству неабходна закрыць пазіцыі па 15 вальшчыках і 19 лесарубах. Вальшчыкам пры наяўнасці пасведчання 6 разраду прапануецца 3 млн. руб, а лесарубам пры наяўнасці 4 разрада – 2 млн. руб.

На другім месцы на рынке працы ў раёне – Гарадоцкі райспажывсаюз, якому патрэбна работнікі на 26 месцаў: гандляры, павары, кладаўшчыкі і г.д. Пры гэтым тут прапануюць гандлярам 3,7 млн. рублёў пры наяўнасці прафесійна-тэхнічнай адукацыі і мусіць дастаткова высокай катэгорыі – яе ўзровень у банку вакансій не пазначан.

Традыцыйна маюць патрэбу у працоўных сельгаспрадпрыемствы раёна: Гарадоцкая птушкафабрыка – 11 месц, "Льназавод" – 10, ААТ "Гарадоцкі РАПЗ"-7.

Сярод пастаянна шукаючых рабочыя рукі і прыватнае прадпрыемства "Гарпрадсвет", якое прадстаўляе паслугі ў клубе"Шайба". Удадзенага прадпрыемства запыт па рабочых на шэсць месцаў: повара, загадчыка вытворчасці, афіцыянтаў, прыбіральшчыцы, вядучага дыскатэкі. Але прапануемы заробак адзін з самых нізкіх у базе вакансій па раёну: 1,8 – 2,0 млн. руб.

На вольныя вакансіі запрашаюцца пераважна асобы з сярэдняй і прафесійна-тэхнічнай адукацыяй. Для асоб з вышэйшай адукацыяй маецца толькі адно месца: галоўны эканаміст у ААТ "Гарадоцкі РАПЗ" на заробак у 3513 тысяч. рублёў.

Нагадаем, што афіцыйна сярэдні заробак па раёну за жнівень склаў 4 млн. 533 тысячы рублёў або 71,8% ад сярэднерэспубліканскага ўзроўня.

Л. Антонаў

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

В ЦЕНТР ПО "КОЗЬИМ" ТРОПАМ

Конец Коммунистической и начало Ленинской - исконная "пешеходная" зона. Тему данной публикации подсказала читательница нашего сайта, которая сообщила, что жители этой части Городка издревле имеют трудности с движением в центр Городка

Конец улицы Коммунистической наверное полностью соответствует тому бесславному концу строительства "коммунизма", который произошел в начале 90-х годов прошлого века. Действительно, если дойти до конца улицы Коммунистическая, то окажешься в 19 веке, когда между домами были тропинки и люди не знали автомобиля. Только замененные электрические столбы могут свидетельствовать, что уже 21 век. А так "козьими" дорожками движутся в центр Городка немногие жители этого своеобразного микрорайона от улицы Луговой.

Когда улица Коммунистическая доходит до улицы Воровского, то дальше превращается в дорожку по которой сложно карабкаться как вверх, так и спускаться вниз. Ремонта эта часть улица не видела наверное со времен своего основания. И всегда была "пешеходной" зоной, горозда раньше сегодняшних пешеходных зон Городка.

В аналогичном положении и переулок начала улицы Ленинской, ведущий к зданию комбината бытового обслуживания, которым сейчас владеет Городокское предприятие котельных и тепловых сетей. Большим достижением на этой улице считаются бетонные ступеньки, которые установили перед выходом к тыльной стороне здания КБО.

Но как сейчас центр Городка имеет резкий контраст с частным сектором, так и тыльная сторона здания КБО в резком контрасте с его фасадом.

И пока власти имеют "наполеоновские" планы строительства ледовой арены жителям этой части Городка остается либо карабкаться по этим "улицам" в центр, или организованно отстаивать свое право на нормальную дорогу.

Леонид Горовой

ПРАБЛЕМА МІКРАРАЁНА

МАРШРУТ ЗАСТАЎСЯ ТОЛЬКІ НА ПРЫПЫНКУ

Жыхары мікраraёна вуліц Юбілейная, Палявая ўсё яшчэ чакаюць вырашэння асноўнай праблемы мікраraёна – устанаўленне нармальнай сувязі з цэнтрам Гарадка. З соцен мільярдаў патрачаных на Дажынкі мікраraёну дасталіся слёзы.

Усе апошнія дзесяцігоддзі пры пошуку арэнды кватэр у райцэнтры звычайна ў аб'явах дадавалі: "Мікраraён Гагарына і Юбілейнай не прапаноўваць". Дабраўпарадкаванне цэнтральнай дарогі і мікраraёна Гагарына мусіць выкрэсліла Гагарына з гэтага спісу. Тым больш, што ўлады ўсё яшчэ абяцаюць дабудаваць басейн і здаць у эксплуатацыю лядовую арэну на Гагарына.

Зусім іншая сітуацыя з зарэчанскім мікраraёнам, які з цэнтрам злучаюць "козьі" дарожкі, якія становяцца цяжкапераадольнымі ў зімовы перыяд. Улады так і пакінулі гэты мікраraён у дэпрэсіўным становішчы. Праўда, па добраўпарадкаванню мікраraёна кое-што зрабілі. Папершае, заасфальтавалі прыдамавыя тэрыторыі шматкватэрных дамоў, падругое, заасфальтавалі асноўную "козью" дарогу праз пляціну, а па-трэццяе, пакрылі друзам дарогу ад тэрыторыі Гарадоцкага РАПЗ да канца Юбілейнай. Пры гэтым па Юбілейнай быццам бы асфальт паклалі, але той які ўжо быў у выкарыстанні. Ямы ў ім будуць трымацца доўга і грэйдэрам іх не параўняеш.

Таксама складана разлічваць, што будуць грэйдзіраваць і дарогу з друза, на якой ужо стварыліся шматлікія ямкі. Відавочна, што ў зімовы перыяд гэта будзе бездарожжа, калі не зробяць, як кажуць, "ямачны" рамонт.

Пад час падрыхтоўкі да Дажынак мясцовы аўтапарк паспрабаваў ажыццявіць працу трэццяга грамадскага маршрута ў Гарадку: Юбілейная – Бальніца. Але пра гэты маршрут ніякай інфармацыі ў раённай газеце не было. І толькі калі на апошнім тыдні перад Дажынкамі абсталявалі прыпынак ля аўтастанцыі і на ім з'явілася інфармацыя пра рух аўтобуса Бальніца-Юбілейная.

Мусіць некалькі разоў маршрутка і праехала да Юбілейнай. Але раней яна рухалася толькі ад вуліцы Талкачова. Трэцці маршрут у Гарадку павінен быць абавязкова, бо сацыяльныя стандарты ў транспартным забеспячэнні патрабуюць, каб на 4 тысячы гарадскіх жыхароў быў адзін маршрут. У Гарадку ж пражывае больш 12 тысяч. І пісалі пра выкананне транспартнага стандарта толькі на паперы.

На сёння ж пра гэты трэцці маршрут жыхары мікраraёна не ведаюць і рухаюцца ў цэнтр дарогай праз пляціну. Пры гэтым камунальныя службы ўстанавілі перылы толькі пры руху ў цэнтр, мусіць спадзяючыся, што дамой жыхары будуць ісці іншай дарогай. Жыхарам жа застаецца рыхтавацца да зімовага часу, набываючы альпеністкі раштунак, каб пераадольваць залядзенелы асфальт.

Леанід Гаравы

ЭКАЛАГІЧНАЯ ПРАБЛЕМА

МЕСЦА ДЛЯ СМЕЦЦЯ ЛЯ ГРАМАДЗЯНСКІХ МОГІЛАК

Пад час падрыхтоўкі да "Дажынак" мясцовыя чыноўнікі стварылі міні-палігон будаўнічых адходаў ля Іванаўскіх могілак

Дзіўнае відовішча створана мясцовымі чыноўнікамі каля Іванаўскіх могілак. Дзесяткі машын будаўнічага смецця было выкінута за апошнія месяцы паміж прыпынкам для аўтамашын і старой тэрыторыяй могілак. Пры гэтым смецце не толькі цвёрдае, але і астаткі пенапласта для ўцяплення будынкаў.

Астаткі пенапласта вецер разносіць па ваколіцах і ў лес. І ўжо восенню гэты "снег" бялее каля лесу.

У мінулым годзе такі несанкцыянаваны сметнік быў арганізаваны ў двары па вул. Пралетарскай, а зараз вось каля таго месца куды ўсе адпраўляюцца ў апошні шлях.

Зараз жа застаецца толькі спадзявацца, што да белых мух камунальнікі выправяць безгаспадарчасць будаўнікоў і грамадзяне не будуць вымушаны рухацца каля смецніцы, каб наведаць могілкі сваіх Дзядоў.

Л. Антонаў

НАША ЖЫЦЦЁ

АГАРОДНІЦТВА Ў ЦЭНТРАЛЬНАЙ ЧАСТЦЫ ГАРАДКА

Зусім недалёка ад цэнтральнай плошчы і воінскага мемарыяла захаваліся некалькі сотак зямлі на якіх жыхары райцэнтра займаюцца агародніцтвам.

На працягу ўсіх апошніх гадоў камунальныя службы Гарадка вядуць барацьбу з самаадвольным гародніцтвам каля шматкватэрных дамоў. Першым аб'ектам барацьбы сталі плёнкавыя цяпліцы каля шматпавярховак на Баграмяна, Гагарына, Камсамольскай і іншых вуліцах шматкватэрнай забудовы.

За некалькі гадоў барацьбы плёнкавыя цяпліцы каля шматкватэрных дамоў былі ліквідаваныя. Пасля гэтага настала чарга ліквідацыі градак, на якіх некаторыя жыхары прымудраліся вырошчваць не толькі кроп, моркву, цыбулю або буракі, але і бульбу.

У гэтым годзе камунальныя службы з яшчэ большым запалам павінны былі б ліквідаваць рэшткі самаадвольнага агародніцтва каля шматпавярховак. Але нягледзячы на пагрозы прымянення штрафных санкцый супраць заўзятых аматараў морквы і кропчыка каля свайго пад'езда ў цэнтры Гарадка захаваўся ачаг агародніцтва, як сказалі б у гандлі, пакрокавай даступнасці.

Пры гэтым у такім ачагу захаваліся не толькі градкі, але і цяпліца, «хлявок» дляраштунка і нават сеткавы плот на адну сотку зямлі.

Напэўна для гэтых аматараў агародніцтва бонусам было б і ў наступным годзе працягнуць гадаваць кроп, моркву, цыбулю або буракі пад вокнамі свайго дома. Хоць вядома для зямлі каля шматпавярхоўкі можна знайсці і іншае прымяненне.

Л. Антонаў

КРЫМІНАЛ

ПЕРШАЯ КРЫМІНАЛЬНАЯ СПРАВА АБ КАРУПЦЫІ

Намеснік пракурора Гарадоцкага раёна Максім Зіновік на сайце пракуратуры http://gorodok-prokuror.alioshyn.com/ распавёў аб крадзяжы больш чым чвэрці мільярда грошаў з зарплаты работнікаў Гарадоцкага прадпрыемства кацельняў і цеплавых сетак шляхам завышэння заробкаў

Гэтае крымінальнае злачынства было здзейснена 49-гадовай бухгалтаркай КУВП «Гарадоцкае прадпрыемства кацельных і цеплавых сетак» за 23 месяца пры падрыхтоўцы і правядзенні свята працаўнікоў вёскі Віцебскай вобласці «Дажынкі - 2014» у Гарадку. Жанчына скрала грошы пры налічэнні і выплаце заработнай платы ў падрадных арганізацыях, якія выконвалі работы па капітальным рамонце жыллёвага фонду ў раёне. Бухгалтар прадпрыемства за гэты час шляхам завышэння ў плацежных даручэннях сум, якія падлягалі выплаце ёй і работнікам прадпрыемства ў якасці заработнай платы, выкрала 278 838 000 рублёў.

Ўзбуджана крымінальная справа па ч. 4 арт. 210 КК Рэспублікі Беларусь (крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі, здзейснены ў асабліва буйным памеры). У якасці пакарання артыкул прадугледжвае толькі пазбаўленне волі на тэрмін ад пяці да дванаццаці гадоў з канфіскацыяй маёмасці і з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

Зараз толькі поўнае пакрыццё шкоды можа дазволіць раскрадальніца сустрэць пенсію на волі. А ці варта было разменьвацца выкінутымі гадамі паўнавартаснага жыцця? Адказ для кожнага відавочны.

Л. Антонаў

"ЖАРТАЎНІК"

ТУРМА ЗА СЭКСУАЛЬНЫЯ ДАМАГАННІ Ў ІНТЭРНЭЦЕ

У Гарадку следчыя высветлілі асобу "жартаўніка", які тэрарызаваў сэксуальнымі дамаганнямі маладых дзяўчат, піша "Савецкая Беларусь".

Выйсці на след карыстальніка сацыяльных сетак дапамаглі мінскія калегі. У сталічную міліцыю звярнулася маладая маці. Яна паведаміла, што яе нахабна пераследуе невядомы. Прадставіла доказы таго, што замаху на яе гонар і годнасць носяць пастаянны і абразлівы характар. Спецыялісты прагледзелі перапіску і ўключыліся ў працу.

Аператыўнікі ўстанавілі, што незаконным і, мякка кажучы, вельмі пікантным чынам у сацсецях забаўляецца жыхар віцебскага райцэнтра грамадзянін Р.

Пракурор Гарадоцкага раёна Міхаіл Пацеяў распавёў некаторыя дэталі:

- Першапачаткова мы думалі, што на такія "подзвігі" рашыўся сэксуальна заклапочаны падлетак або чалавек з хворай псіхікай. Аднак аказалася, што гэта 50-гадовы нежанаты мужчына, які пражывае разам з маці. Ён не злоўжывае спіртным і ніколі не трапляў у поле зроку псіхіятраў. Але часова беспрацоўны і вельмі прывязаныдакампутара.Цяпер аргтэхніку прыйшлося забраць для следства. З падазраванага ўзята падпіска аб нявыездзе.

Грамадзянін Р. кампенсаваў недахоп жаночай увагі тым, што фатаграфаваў інтымныя часткі свайго цела і рассылаў "фоташэдэўры" сімпатычным дамам ў сацыяльных сетках з прапановай ўступіць у інтымную блізкасць. Пры перапісцы для вастрыні адчуванняў выкарыстоўваў грубую нецэнзурную лексіку. Зразумела, што да рэальных сустрэч справа не дайшла.

Зараз следчыя ўсталёўваюць спіс пацярпелых. Магчыма, што жанчына якая звярнулася з заявай у міліцыю толькі адна з ахвяр няўдалага віртуальнага лавеласа. А з яго інтымнымі фота працуюць эксперты. Іх задача - па вартасці ацаніць здымкі і вынесці заключэнне: з'яўляюцца анатамічныя асаблівасці цела падазраванага парнаграфіяй ці не?

У выпадку станоўчага адказу на гэтае пытанне Р. будзе прыцягнуты да крымінальнай адказнасці за распаўсюд парнаграфіі. Яму можа пагражаць ад 2 да 4 гадоў пазбаўлення волі.

Алена Бегунова
Савецкая Беларусь

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размяшчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

БЕЛАРУСКА-РАСЕЙСКІЯ АДНОСІНЫ

ЯК ВІЦЬ ВЯРОЎКІ З ПУЦІНА

Наступным годам Беларусь атрымае ад Расеі шчодры падарунак — ня менш як 2,5 млрд даляраў. Своеасаблівая гуманітарная дапамога Лукашэнку да прэзыдэнцкіх выбараў.

Падкрэсьлім: гэта менавіта падарунак. Не крэдыт, які сёлета атрымала Беларусь. Ніякімі пагадненьнямі Расея не абавязаная даваць такія грошы саюзьніку. Перамены ў падатковай сыстэме — гэта ўнутраная справа кожнай краіны Мытнага саюзу, яны не рэгулююцца дакумэнтамі гэтага аб'яднаньня, ва ўсялякім разе, на цяперашнім этапе. Уласна кажучы, падатковы манэўр у Расеі часткова і ажыцьцяўляецца дзеля таго, каб нэўтралізаваць прэтэнзіі Беларусі («гандаль без абмежаваньняў і выключэньняў»), легалізаваць адмову Масквы падтрымліваць беларускі нафтавы афшор. І цяперашняя згода РФ кампэнсаваць Менску страты — гэта проста прэмія Беларусі за згоду стаць удзельніцай Эўразійскага эканамічнага саюзу (ЭАЭС).

Самае цікавае, што Беларусь атрымала згаданую прэмію двойчы ў 2014 годзе. Вясной, перад падпісаньнем дамовы аб утварэньні ЭАЭС, Менск жорстка патрабаваў, каб мыта на нафтапрадукты, якое Беларусь пералічвае ў расейскі бюджэт, засталося ў беларускім бюджэце. Лукашэнка ставіў гэтае пытаньне ў форме амаль што ўльтыматуму. Маўляў, Менск падпіша пагадненьне аб утварэньні ЭАЭС толькі пры ўмове, што Расея пагодзіцца задаволіць патрабаваньне Беларусі. Выступаючы 22 красавіка ў Нацыянальным сходзе з пасланьнем, Лукашэнка заявіў: «Я скажу маім гасьцям і калегам, ці жадаюць яны ствараць саюз, ці не... Давайце прыбярэм усялякія абмежаваньні. Але калі гатовыя сёньня толькі падпісваць дамову, а абмежаваньні прыбраць праз 10–15 гадоў, то вось тады і падпішам».

Масква тады паддалася на шантаж і пайшла на саступкі. За подпіс Лукашэнкі Расея пагадзілася,кабнаступнымгодам палова аб'ёму мыта за экспарт нафтапрадуктаў заставалася ў беларускім бюджэце (гэта каля 1,5 млрд даляраў). Таксама РФ пацьвердзіла сваё абяцаньне выдзеліць Беларусі крэдыт у памеры 2 млрд даляраў. Грошы былі пералічаныя ў верасьні, праўда, у расейскіх рублях. Акрамя таго, Менск атрымаў згоду Масквы на павелічэньне паставак нафты на беларускія НПЗ наступным годам, а таксама дамогся права прадаваць на расейскім рынку вырабленыя ў Беларусі аўтамабілі Geely.

І вось цяпер, спасылаючыся на падатковы манэўр у Расеі, беларускае кіраўніцтва заявіла, што не ратыфікуе дамову аб утварэньні ЭАЭС, пакуль Масква не кампэнсуе Беларусі страты ад гэтай эканамічнай апэрацыі. І што вы думаеце? Расея пагадзілася. Цяпер усё мыта за экспарт нафтапрадуктаў застанецца ў Беларусі, што ацэньваецца як 2,5 млрд даляраў дадатковых паступленьняў у беларускі бюджэт наступным годам. Нядрэнны падарунак Лукашэнку да прэзыдэнцкіх выбараў.

Прадаць два разы адзін і той жа тавар — згоду стаць удзельнікам ЭАЭС — гэта вышэйшы пілятаж. Больш за тое, Беларусь ратыфікавала дамову аб стварэньні Эўразійскага эканамічнага саюзу з заявай, якая фактычна закладае міну пад існаваньне самага гэтага інтэграцыйнага аб'яднаньня…

У перакладзе на нармальную мову ўсё гэта азначае: мы будзем выконваць пагадненьні ЭАЭС толькі пры ўмове, што Расея будзе нам плаціць столькі, колькі мы скажам!

Гэтай заявай Беларусь фактычна зводзіць на нішто ўсе пагадненьні ў рамках гэтага саюзу, увогуле ўвесь праект ЭАЭС. Цікава, як на ўсё гэта адрэагуе Расея?

Сёньня на Захадзе вялікая праблема з тым, як паўплываць на Пуціна. Лічыцца, што зь ім немагчыма дамовіцца. А вось Лукашэнка паказаў, што, аказваецца, з Пуціна можна вяроўкі віць. Толькі калі ведаць як. Лукашэнка можа арганізаваць у Менску курсы павышэньня кваліфікацыі па працы з кіраўніцтвам Расеі. І браць за гэта цьвёрдай валютай.

(скарочана)

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

НАШЫ МЕЖЫ

ШТО БАРОНІЦЬ КРАІНУ МАЦНЕЙ АРМІІ…

Аляксандр Лукашэнка распавядае пра "класныя творы" Васіля Быкава, а таксама выказваецца за павелічэнне колькасці гадзін на выкладанне беларускай мовы у агульнаадукацыйных школах. Аб тым, што азначае такі паварот улады ў бок беларускамоўнасці, распавядае пісьменнік Уладзімір АРЛОЎ.

«Васіль Быкаў не быў маім прыхільнікам, але ў яго ёсць класныя творы — тое, што мы і нашы дзеці павінны ведаць, – заявіў Лукашэнка напрыканцы мінулага тыдня. – Але ёсць некаторыя [аўтары, уключаныя ў школьную праграму], якія толькі прозвішча беларускае носяць, а чытаць няма чаго».

Крыху раней афіцыйны лідар зрабіў яшчэ адну заяву: "Добра, мы ўсе размаўляем па-руску. Па-беларуску, скажу шчыра, дома і ў побыце мы размаўляем менш. Тады, магчыма, неабходна ў школе даць яшчэ адну гадзіну на карысць беларускай мовы замест англійскай?"

Уладзімір Арлоў: Ёсць такое выслоўе: "Мова абараняе межы краіны мацней за армію". Мне бачыцца не выпадковым тое, што ўсе апошнія заявы афіцыйнага лідара ў падтрымку беларускай мовы і культуры прагучалі ўжо ў новай геапалітычнай сітуацыі, якая ўзнікла ў сувязі з падзеямі ва Украіне. Гэта сведчыць пра разуменне расейскай пагрозы. Што ж датычыцца пра дадатковую гадзіну ў школах на вывучэнне мовы, то я, па-першае, зусім не ўпэўнены, што гэтая гадзіна ў школьнай праграме з'явіцца. А, калі і з'явіцца, то яна нічога не вырашыць.

РР: Чаму так песімістычна?

Уладзімір Арлоў: Як літаратар, які нярэдка сустракаецца, нягледзячы на ўсе чорныя спісы, з вучнямі, магу сказаць, што сёння і ў гарадскіх, і ў вясковых школах, асабліва вучні малодшых класаў, ужо ўспрымаюць беларускую мову як замежную. І па сутнасці нават не разумеюць таго, што ім спрабуе расказаць пісьменнік. Я думаю, тыя калегі, якія таксама сустракаюцца з дзецьмі, могуць гэта толькі пацвердзіць. Вось да чаго давяла палітыка ўлады ў галіне школьнай адукацыі!

І таму лічу, што, калі сапраўды клапаціцца пра захаванне і развіццё беларускай мовы (як мовы

(працяг на стар. №4)

КОШТ НАФТЫ

ПАРАДОКСЫ ГЛАБАЛІЗАЦЫІ

Сусветнае падзенне коштаў на нафту, здавалася б, мала тычыцца Беларусі — ў нас гэтай сыравіны, як кацянё наплакала. Але насамрэч гэтыя выбрыкі глабальнага рынку могуць справакаваць дэфолт у «сінявокай».

Сусветныя рынкі ліхаманіць. Напачатку тыдня паскорыўся працэс зніжэння сусветных коштаў на нафту. Каціроўкі асноўных марак гэтага прадукту (Brent і WTI) апусціліся ніжэй за $90 за барэль. Напрыклад, у чацвер кошт Brent склаў $82,91 за барэль, а амерыканскі гатунак WTI патаннеў аж да $80,71. Гэта самыя нізкія кошты са снежня 2010 года.

Найбуйнейшыя вытворцы нафты — Саудаўская Аравія і Кувейт — гатовыя мірыцца з нізкімі сусветнымі коштамі. Як паведаміла агенцтва Reuters, прадстаўнікі Саудаўскай Аравіі не супраць падзення коштаў да $80, калі гэта дапаможа краіне змагацца з канкурэнтамі. Міністр нафтавай прамысловасці Кувейта Алі аль-Амаір мяркуе, што скарачэнне здабычы нафты ўсё роўна не ўтрымае цэны ад падзення. Па ягоных словах, цэны могуць спыніцца ў межах $76–77 за барэль, бо гэта сабекошт здабычы нафты ў ЗША і Расіі.

У Беларусі нафты — кацяня наплакала. Здавалася б, жыві і радуйся: для нашых нафтаперапрацоўчых заводаў будзе палёгка: чым меншы кошт нафты, тым лягчэй ім забяспечваць сваю вытворчасць. Дый кошты на газ, якія прывязаныя да коштаў нафты, таксама знізяцца. Але насамрэч усё не так. Такое імклівае зніжэнне сусветных коштаў на нафту па нас ударыць вельмі балюча. А ўсё таму, што мы, па-першае, шчыльна завязаныя на пастаўкі гэтай сыравіны толькі з адной крыніцы — з Расіі. І, па-другое, мы яшчэ і шчыльна інтэграваныя ў расійскую эканамічна-фінансавую сістэму….

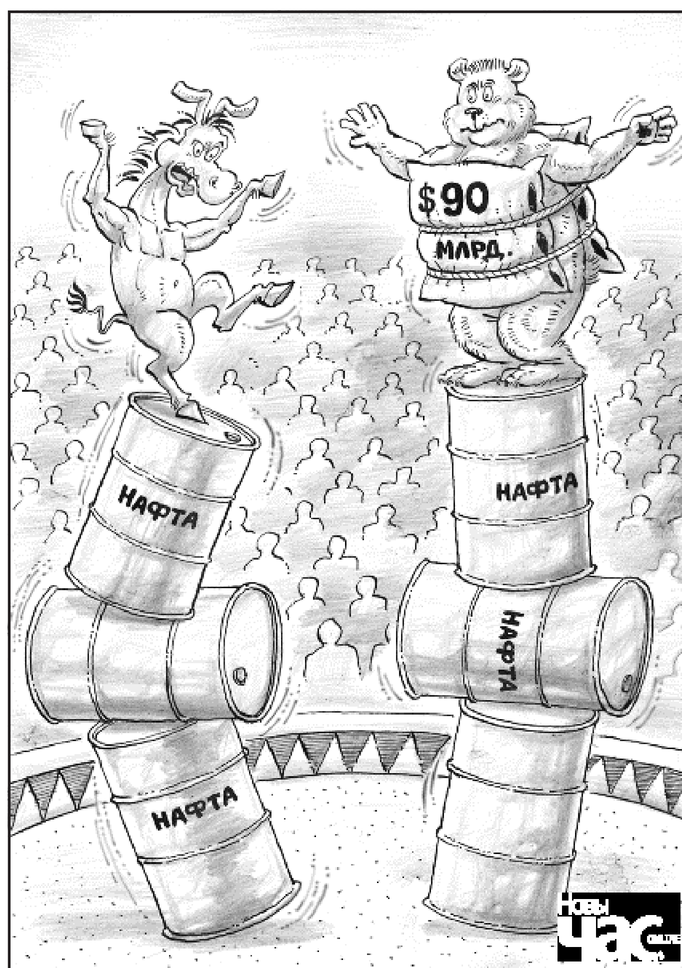
Значна больш па нас ударацб ускосныя наступствы падзення нафтавых коштаў. Справа ў тым, што бюджэт Расіі прымаецца адразу на тры гады. Напачатку гэтага года ён быў сфармаваны з разлікамі коштаў на нафту: у 2014-м — $93, у 2015-м — $95, і ў 2016-м — таксама $95. Прычым, лічба ў $95 за барэль лічылася «крызіснай». І калі ўзяць ўлічыць, што палова ўсёй даходнай часткі бюджэту Расіі фармуецца коштам нафтагазавых даходаў.

У Расіі ёсць пэўная «падушка бяспекі» — Рэзервовы фонд, у які збіраліся «лішнія» грошы з надзвычай высокіх коштаў на нафту. На 1 кастрычніка гэтага года ён складае 90 мільярдаў долараў ЗША. Па прычыне зніжэння коштаў на нафту ў Расіі з'явілася думка гэты фонд «распячатаць». «Калі бягучая цана на нафту ў 87 долараў за барэль захаваецца на 2015 год пры кошце рубля да долара ў 40 рублёў за долар… то мы вымушаны будзем звярнуцца да рэзервовага фонду», — заявіў міністр фінансаў Расіі Антон Сілуанаў на пасяджэнні бюджэтнага камітэта Дзярждумы.

У Беларусі такой «падушкі бяспекі» няма. Больш за тое, ужо некалькі гадоў запар мы штогод просім у Расіі грошы — як правіла, памер запытанага крэдыту складае $2 мільярды. Гэтыя грошы, у асноўным, ідуць на рэструктурызацыю раней узятых пазыкаў. То бок, за кошт новага крэдыту мы аддаем старыя.

Калі ж кошты на нафту працягнуць падаць, то… Расія апынецца ў складанай сітуацыі: нафтагазавыя даходы будуць значна меншыя, чым запланавана дзейсным расійскім бюджэтам. Самой пазычыць грошай у Расіі ў сённяшніх варунках не атрымаецца — з-за яе дзеяннаў ва Украіне яна амаль поўнасцю адрэзаная ад знешніх фінансавых і крэдытных рэсурсаў. Калі ўжо там узнікла думка пра тое, каб «залезці ў заначку», то ні на якія новыя крэдыты Беларусі разлічваць амаль не прыходзіцца.

Паўтара мільярда долараў, якія мы атрымаем (і ці атрымаем яшчэ?) з экспартных пошлінаў, ад спаўзання ў «даўгавую яму» нас наўрад ці ўратуюць.

Паводле дадзеных Мінфіна, абслугоўванне і пагашэнне знешняга дзярждоўгу ў 2015 годзе абыдзецца Беларусі ў $4 мільярды: $3 мільярды на пагашэнне доўгу і $1 мільярд — на бягучае абслугоўванне пазыкаў (працэнты). Такім чынам, у дадатак да пошлінаў нам трэба недзе знайсці $2,5 (4 мінус 1,5) мільярда. Ці збярэм мы іх «сваімі сіламі»?

Гэта будзе вельмі складана, бо за падзеннем коштаў на нафту для нас абрынецца і рынак асноўнага гандлёвага партнёра, якім, ізноў жа, з'яўляецца Расія. Ва ўмовах дэфіцыту грошай у самой Расіі складана разлічваць на тое, што яна будзе масава набываць замежныя тавары, хай сабе і беларускія, за якія трэба разлічвацца валютай. То бок, з-за падзення коштаў на нафту варта чакаць і скарачэння даходаў ад экспарту ў Расію.

У выніку Беларусь можа прыйсці да «тэхнічнага дэфолту» — адмо-вы плаціць альбо працэнты па пазыках, альбо асноўную частку доўгу. Прыкладна тое, што здарылася ў Расіі ў 1998 годзе.

Сяргей Пульша
"Новы час"

ГУЧНАЯ СПРАВА

ЛУКАШЕНКО ПОГОРЯЧИЛСЯ И БЫЛ НЕ ПРАВ?

«Сейчас надену наручники, и пойдете все в камеры!» — грозил Александр Лукашенко сбившимся в кучку чиновникам, сопровождавшим его при посещении 8 ноября 2013 года ОАО «Борисовдрев».

В Минском областном суде продолжаются слушания по уголовному делу бывшего генерального директора ОАО «Борисовдрев» Владимира Мальцева.

Большинство свидетелей уже допросили, правда, некоторые не явились, а потому, чтобы не терять время, судебное следствие перешло к стадии оглашения протоколов следственных действий и документов. Материалы дела озвучивает сторона обвинения. Процедура эта обязательная, но в основном прокурор Елена Филович зачитывает названия документов и лишь изредка приводит выдержки.

Для стороннего слушателя сложно понять, о чем идет речь, а вот Мальцев очень внимателен, держит процесс, что называется, под контролем, делая замечания и давая пояснения суду по тому или иному документу. «Следствие обвинило меня в том, что график монтажа оборудования котельной не разрабатывался», — сказал обвиняемый 20 октября во время озвучивания одного из документов, находящего в 40-м томе. Прокурор подтвердила, что такой график имеется в материалах дела.

Внимание же корреспондента Naviny.by привлекло оглашение 44-го тома дела, практически полностью состоящего из протоколов поручений первого заместителя премьер-министра Владимира Семашко и председателя Минского областного исполнительного комитета Бориса Батуры.

В суде Владимир Мальцев напомнил, что согласно указу президента ответственность за ход модернизации на «Борисовдреве» несут Миноблисполком и правительство. Именно Батура, по словам обвиняемого, дал поручение заключить договор с турецкой компанией Bersey на монтаж оборудования для котельной. Напомним, следствие пришло к выводу, что Мальцев заключил с турками этот контракт незаконно. Из озвученных, хоть и частично, в суде документов следует, что гендиректор ОАО «Борисовдрев» без указания свыше и шагу ступить не мог. Даже в производственных мелочах Мальцеву не позволялось принимать самостоятельные решения.

Цитата из поручения Семашко: «Борисовдреву» согласовать с турецкой компанией Bersey и выполнить покраску оборудования термостойкой краской».

Цитата из поручения Батуры: «Борисовдреву» обеспечить дополнительную поставку масла для котельной».

И это уровень высших должностных лиц? Становится понятным, почему так был взбешен Александр Лукашенко во время посещения «Борисовдрева» год назад. «Я просил вас снимать все вопросы здесь в течение суток… Я вам руки развязал…», — негодовал президент от увиденного. (Руки гендиректора Мальцева, похоже, были связаны, и президент это понимал).

В тот же день появился указ № 502 «Об ответственности за нарушение исполнительской дисциплины». Пункт 4 документа гласил:

«Генеральной прокуратуре, Комитету государственного контроля, Министерству внутренних дел в установленном порядке возбудить уголовные дела по фактам нарушений, допущенных при проектировании и строительстве объектов открытого акционерного общества «Борисовдрев», фактам бесхозяйственности при модернизации предприятия, обеспечить привлечение к ответственности виновных должностных лиц».

О возможном наказании руководителя ОАО «Борисовдрев» не было ни слова.

Правоохранители взяли под козырек и возбудили уголовное дело против освобожденных от должностей гендиректора ОАО «Стройтрест № 21» Николая Бусалова и директора КУП «Институт «Борисовпроект» Александра Мисиюка. Изначально крайними в этой производственной драме стать должны были именно они. О Владимире Мальцеве речи вообще не шло.

На одном из судебных заседаний Мальцев обронил фразу: «Мое уголовное дело было возбуждено против проектировщиков, которые сегодня переведены в свидетели».

Корреспондент Naviny.by пытался выяснить в Следственном комитете, на каком свете находится дело Бусалова и Мисиюка. Конкретного ответа не удалось получить. Окольными путями журналист узнал, что уголовное дело в отношении Бусалова и Мисиюка было прекращено за отсутствием в их действиях состава преступления. Оба они выступили в суде свидетелями, первый продолжает свою трудовую деятельность в стройтресте на должности заместителя директора, второй — в качестве заместителя главного инженера института «Борисовпроект».

Получается, Александр Лукашенко год назад погорячился, отправляя в камеру этих руководителей. Следствие же разобралось: прекращение уголовного преследование в данном случае означает, что президент был не прав.

Остается только порадоваться торжеству справедливости. И задаться вопросом: так ли виноват Владимир Мальцев, как «нарисовало» следствие?

Ответ прозвучит в решении суда.

Виктор ФЕДОРОВИЧ
"БЕЛАПАН"

ЕЎРАПЕЙСКІ ВЕКТАР

БЫЦЬ БЛІЖЭЙ ДА ЕЎРОПЫ…

Афіцыйны Мінск спрабуе заняць нейтральную пазіцыю ў расійска-украінскім канфлікце, нягледзячы на крытычную залежнасць ад Расіі, заявіў на саміце Еўрапейскай народнай партыі старшыня Руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч.

«Лукашэнка спрабуе заняць нейтральную пазіцыю адносна вайны ва Украіне, нягледзячы на крытычную залежнасць ад Расіі. Гэта добры шанец, каб пашырыць адносіны Еўразвяз - Беларусь. Дыялог павінен быць крытычны і абумоўлены. Але не ізаляцыя краіны», - адзначыў Аляксандр Мілінкевіч.

Чым бліжэй да Еуропы, тым далей ад агрэсара-Расіі, якая любымі спосабамі спрабуе рэалізаваць ідэю-фікс крамлёўскай эліты - аднаўлення імперыю, дадаў старшыня Руху «За Свабоду».

«Расійска-украінская вайна моцна паўплывала на Беларусь. Перад ваенным канфліктам амаль палова беларусаў выступала за ўступленне Беларусі у ЕЗ. Сёння такіх людзей у два разы менш», - адзначыў Аляксандр Мілінкевіч.

Па яго ных словах, сёння гэтаксама ж «аслабла жадання рабіць рэформы, большасць хоча жыць у «беларускай Швейцарыі», у стабільнасці, у міры».

«Крамлёўская вайна за былыя савецкія рэспублікі пачалася не пасля Майдана, а шэсць гадоў таму, калі Масква напала на Грузію і анэксавала Паўднёвую Асетыю і Абхазію. Захад не знайшоў у сябе сілаў рашуча супрацьстаяць агрэсіі. Грузія, Украіна ... хто наступны?» - запытаўся старшыня Руху «За Свабоду».

«Гаспадар Крамля разумее толькі сілу. Дыпламатыю, кампраміс ён успрымае як слабасць. Захад не мае права аслабляць санкцыі, пакуль Расія не выведзе свае войскі з Украіны», - падкрэсліў Мілінкевіч.

Ён чакае, што Еўразвяз і ЗША будуць быць кансалідаванымі, цвёрдымі, паслядоўнымі.

«Еўропа павінна падтрымаць незалежнасць Украіны, Грузіі, Малдовы, Беларусі, краінаў Усходняга партнёрства - дапамогай у эканамічных і сацыяльных рэформах, пашырэннем абменаў, спрашчэннем візавага рэжыму і інш. Незалежнасць былых савецкіх рэспублікаў - самыя эфектыўныя лекі супраць расейскага неаімперыялізму», - адзначыў палітык.

«Галоўнае - адкрыць грамадствам гэтых краінаў Еўропу, захаваць смак Еўропы. Болей Еўропы у Беларусь!» - заключыў Аляксандр Мілінкевіч.

Прэс-служба "Руху "За Свабоду!"

НАШЫ МЕЖЫ

(пачатак на стар. №3)

тытульнай нацыі, якая стварыла гэтую дзяржаву), то трэба дадаваць не адну і не дзве гадзіны, а зрабіць канкрэтныя крокі па стварэнні беларускамоўнай сістэмы адукацыі: ад дзіцячага садка да ВНУ. Вось калі б Лукашэнка заявіў пра неабходнасць нарэшце стварыць у дзяржаве беларускамоўны нацыянальны ўніверсітэт, пра што мы гаворым усе гады незалежнасці, то гэта б прагучала сапраўды важка. А што да адной гадзіны…

Я б прапанаваў, каб гэтую гадзіну вызначылі для вывучэння мовы чыноўнікамі усіх рангаў. Каб яны хаця б займаліся мовай па гадзіне на тыдзень, а затым здалі б экзамен на яе валоданне. Вось гэта былі б сапраўдныя захады па абароне беларускай мовы і забеспячэнню раўнапраўя другой дзяржаўнай мовы, правы якой штодзень парушаюцца.

Радыё Рацыя

ДЭНАМІНАЦЫЯ

КАЛІ ПРОЙДЗЕ ТРЭЦЯЯ ДЭНАМІНАЦЫЯ?

Роўна 15 гадоў таму, 20 кастрычніка 1999 г., Нацыянальны банк прыняў пастанову аб правядзенні ў краіне дэнамінацыі. Намінальнымі кошт рубля 1 студзеня 2000 года змянілася ў 1000 разоў, у выніку чаго беларускія грашнакі пазбавіліся трох нулёў.

Беларускія капейкі - дарагое задавальненне

Чуткі пра нібыта дэнамінацыі ў Беларусі актыўна ходзяць апошнія пяць-шэсць гадоў. Упершыню яны з'явіліся ўвосень 2008-га - незадоўга да дэвальвацыі беларускага рубля, якая адбылася ў студзені 2009 года.

Пазней высветлілася, што чуткі, якія бударажаць розумы насельніцтва, не марныя. У кастрычніку 2013., Адказваючы на пытанні журналістаў, Аляксандр Лукашэнка прагаварыўся, што новыя грошы надрукаваныя і «не адзін год яны ляжаць на складах».

Можна меркаваць, што намінальная кошт рубля пасля трэцяй дэнамінацыі зменіцца ў 100 разоў, і беларускія грашнакі пазбавяцца двух нулёў. Дарэчы, у верасні гэтага года Нацбанк прыняў рашэнне, што з 2015 года банкнота наміналам 50 рублёў будзе паступова выводзіцца з абарачэння, і канчаткова гэты працэс завершыцца ў сярэдзіне 2016-га. Такім чынам, намінал купюры найменшага годнасці складзе 100 рублёў. Закрэсліць нулі пасля гэтага будзе проста, і капейкі ўводзіць не давядзецца.

Непрыемная працэдура

Дэнамінацыя - працэдура чыста тэхнічная, хоць і тычыцца грошай. Аднак насельніцтва да гэтага чыста тэхнічным працэсу ставіцца, як мінімум, насцярожана, а як правіла - негатыўна.

«З дэнамінацыяй у нас часта асацыюецца слова дэвальвацыя. Праблема заключаецца ў тым, што, па-першае, многія блытаюць адно з іншым, па-другое - у памяці захаваліся сумныя падзеі 1990-х гадоў, калі пасля дэнамінацыі ў нас разгортваліся інфляцыйныя спіралі », - кажа старэйшы аналітык Forex Club у Беларусі Валерый Палхоўскі.

Прадбачачы негатыўныя наступствы, улады, хоць новыя грошы ўжо даўно надрукаваныя і ляжаць на складах, нават не маглі аб'яўляць дэнамінацыю ў апошнія гады.

«Дэнамінацыя адкладалася з-за нежадання ўладаў лішні раз бударажыць насельніцтва. За апошнія пяць гадоў у нас было дзве дэвальвацыі, і на гэтым фоне правядзенне дэнамінацыі было немэтазгодна», - мяркуе фінансавы аналітык даследчай групы BusinessForecast.by Аляксандр Муха.

Трэцяя дэнамінацыя: ці варта баяцца?

Гісторыя суверэннай Беларусі ведае дзве дэнамінацыі: першая праводзілася ў 1994-м, другая - у 2000-м. Трэцяя, на думку экспертаў, можа быць праведзена пасля прэзідэнцкіх выбараў, якія павінны адбыцца восенню наступнага года.

Улічваючы падзеі 2011-га, калі пасля выбараў краіна сутыкнулася з фінансава-эканамічным крызісам, насельніцтва можа чакаць чарговага падвоху ў канцы 2015 пасля выбарчай кампаніі. На гэтым фоне могуць ўзмацніцца дэвальвацыйныя настроі, паўстаць новыя чуткі пра нібыта будучай дэнамінацыі.

Зрэшты, улічваючы, што новыя беларускія грошы на складах ляжаць не адзін год, дэнамінацыю ўлады наўрад ці лічаць тэрміновай мерай. Таму калі ў год выбараў ці пасля выбарчай кампаніі эканамічная сітуацыя па нейкіх прычынах стане выходзіць з-пад кантролю, дэнамінацыю зноў адкладуць да лепшых часоў. Спяшацца з гэтым улады сэнсу не бачаць - жылі бо калі-то беларусы і з мільёнымі купюрамі ...

Дзмітрый Заяц

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.10.2014 у 16.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.